

Lakossági tájékoztató az E-cigaretta, - dohányzást imitáló elektronikus eszközök - használatáról

AZ ORSZÁGOS GYÓGYSZERÉSZETI ÉS ÉLELMEZÉS-EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZET

AZ EFOP-1.8.10-17-2017-00001 SZÁMÚ
KOMPLEX EGÉSZSÉGVÉDELEM ÉS SZEMLÉLETFEJLESZTÉS A TÁPLÁLKOZÁS ÉS
GYÓGYSZERFOGYASZTÁS TERÜLETÉN

ELNEVEZÉSŰ KIEMELT PROJEKT KERETÉBEN KÉSZÜLT

Tartalomjegyzék

I.	FEJEZET: BEVEZETÉS	3
II.	ELEKTROMOS CIGARETTA, UTÁNTÖLTŐ FOLYADÉK, PATRON, DOHÁNYZÁST IMITÁLÓ ELEKTRONIKUS ESZKÖZ	4
	ELEKTROMOS CIGARETTA ÉS UTÁNTÖLTŐ FOLYADÉK	4
	<i>Az utántöltő folyadék hatása az egészségre</i>	6
III.	LEGÁLIS KERESKEDELEM	7
IV.	ELEKTROMOS CIGARETTA HASZNÁLATÁVAL KAPCSOLATOS FELMÉRÉS	7
V.	– SZERVEZETEK BEMUTATÁSA	9
A.	NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS GYÓGYSZERÉSZETI KÖZPONT (NNGYK)	9
A.	EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI IRODÁK (EFI)	9
B.	DOHÁNYZÁS FÓKUSZPONT	10
C.	NDN ZRT BEMUTATÁSA	10
D.	FOGYASZTÓVÉDELEM	11
VI.	FOGALMAK	11
VII.	FELHASZNÁLT IRODALOM	14

I. fejezet: Bevezetés

A dohányzás világszerte hatalmas áldozatokat követel. Ezeknek a veszteségeknek a csökkentése világszerte a népegészségügyi programok fókuszában áll. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) és az Egyesült Államok járványügyi hatósága (CDC) is számtalan tanulmányban publikálta az ezzel kapcsolatos álláspontját.

A dohányzást korlátozó szigorítások hatására csökkenő dohányzási arány vezette a gyártókat egy új nikotínélvezeti forma, az elektromos cigaretta világszintű elterjesztésére. Az elektromos cigaretta jelenleg tapasztalható térhódítása hasonlít a hagyományos cigaretta egy évszázaddal ezelőtti előretöréséhez, amikor az átvette a szivar, a pipa a bagó helyét, illetve amikor mintegy 40 évvel ezelőtt, a társadalmat megtévesztő, alacsony kátránytartalmú cigaretta népszerűsítése átformálta a dohánypiacot.

Az e-cigarettát egyre többen ismerik világszerte, az utóbbi években számos országban megkétszereződött azoknak a serdülőknek és felnőtteknek a száma, akik kipróbálták a terméket. A fiatalok egyértelműen veszélyeztetett korosztályba tartoznak, az új típusú termékek, eszközök megjelenése tudatosan őket célozza. A szakirodalomban egyértelmű, hogy **az e-cigaretta fogyasztása a függőség fenntartásának egy fontos eszköze** (pl. nikotintartalmú flakonok esetében) és a sajtóban folyamatosan megjelenő, döntően dohányipari érdekeket szolgáló közleményekkel, holnapokkal¹ szemben a pulmonológiai szakkollégium nem tekinti az e-cigarettát a leszoktatás eszközének.² A szakkollégium által kidolgozott szakmai protokollok egyik eleme sem tartalmazza ezt az állítást.

Az elektromos cigaretta magyarországi kezelésében az OGYÉI (2023. augusztus elsejétől Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ, a továbbiakban: NNGYK) megkülönböztetett jogosítványokat kapott, az Intézet hatáskörébe tartozik az e-cigaretta és a hozzá kapcsolódó termékek, ill. a dohányzást imitáló elektronikus eszközök magyarországi nyilvántartásba vétele.

Az elektromos cigaretta és kapcsolódó termékek szabályozását a 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelet részletezi.

Az e-cigarettát mind többen ismerik világszerte. Az utóbbi években számos országban megkétszereződött azoknak a serdülőknek és felnőtteknek a száma, akik kipróbálták a termékeket. Az OGYÉI-ben ennek a folyamatnak a feltárására és kezelésére az elektromos cigaretta témájában kutatást indítottunk, valamint iskola prevenció programot és akkreditált szakmai továbbképzést dolgoztunk ki az EFOP-1.8.10-VEKOP-17-2017-0000 számú „KOMPLEX EGÉSZSÉGVÉDELEM ÉS SZEMLELÉTFEJLESZTÉS A TÁPLÁLKOZÁS ÉS GYÓGYSZERFOGYASZTÁS TERÜLETÉN” című kiemelt projekt keretében.

¹ <https://ng.hu/tag/fustmentes-vilag/>

² https://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/2086/fajlok/EEM_szakmai_iranyelve.pdf

II. Elektromos cigaretta, utántöltő folyadék, patron, dohányzást imitáló elektronikus eszköz

Napjainkban a dohányzási szokások változását tapasztaljuk, míg a „hagyományos” dohányzás látszólag háttérbe szorul, előtérbe kerülnek az új típusú dohánytermékek, az elektromos cigaretták, a dohányzást imitáló elektronikus eszközök.

Bár sokhelyen olvashatjuk vagy hallhatjuk, ám a tudományos eredmények alapján tévedés azt állítani, hogy az e-cigaretta segítené a dohányzás leszokást, vagy nem tartalmazna egészségre káros vegyületeket.³

Az elektromos cigaretta, ill. a dohányzást imitáló elektronikus eszközök nem veszélytelen termékek, a függőséget (mind a nikotin- vagy mind a pszichés-függést) fenntartják, és káros anyagokat juttatnak a szervezetbe és a környezetbe.

Elektromos cigaretta és utántöltő folyadék

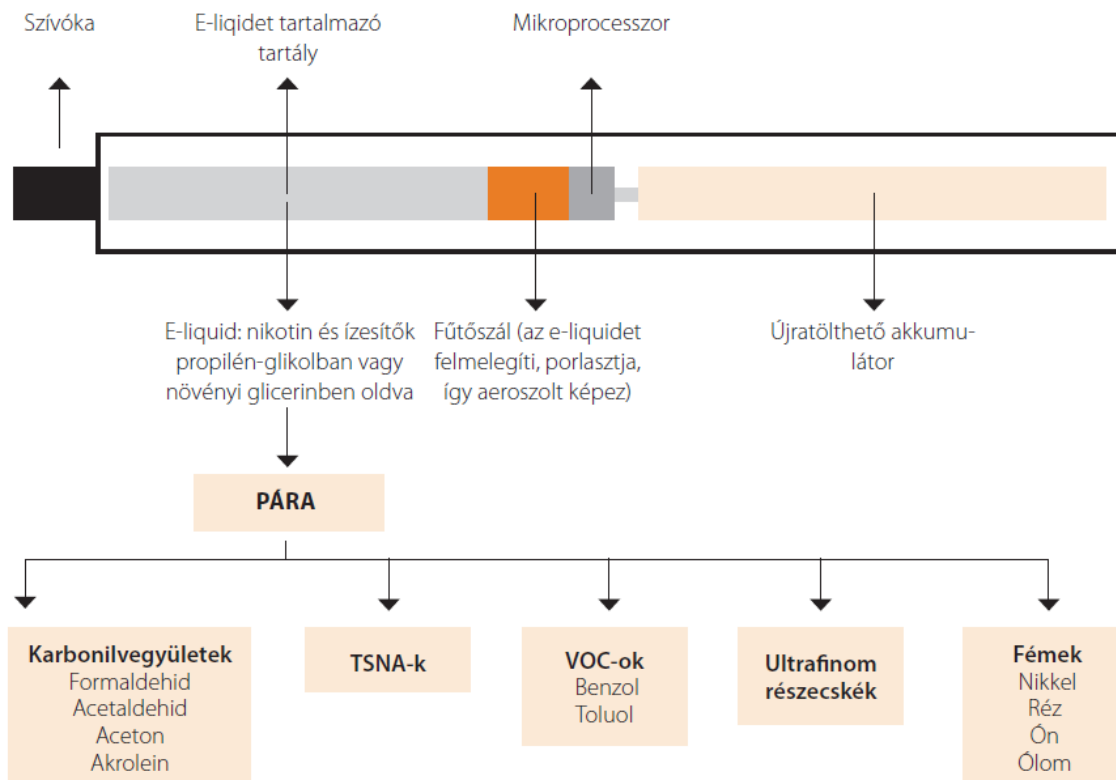
Maga az „elektromos párologtató” elnevezésre keresztelt felfedezés már időben jóval előbbre tehető, ám az igazán nagy áttörést az elektromos cigaretta életében (vagyis a napjainkban használt és ismeretes e-cigaretta életében) mégis a 2000-es évek hozták, ugyanis Hon Lik 2000-ben megálmodta az e-cigarettát, viszont csak 2003-ban kezdett neki ennek megvalósításához, édesapja halála után. Szabadalma 2004-ben látott napvilágot, majd Európában 2006-ban lehetett először elektromos cigarettát vásárolni. Napjainkban már az elektromos cigaretták negyedik generációja létezik, ezekbe több mint 7000 féle ízesítésű folyadék kapható.⁴

Az elektromos cigaretták akkumulátorból, fűtőszálat tartalmazó porlasztóból, szipkából és egy tartályból állnak. A tartályba vagy bele lehet önteni az utántöltő folyadékot (nikotinos vagy nikotinmentes változat) vagy egy patronat belepattantani.

Az utántöltő folyadékok általában 4 fő összetevőből állnak, amelyek a propilén glicol, növényi glicerin, nikotin (amennyiben nikotinos folyadék), ízesítő anyagok, aromák. Ezek mellett azonban a ma kapható utántöltő folyadékok legtöbb esetben több alkotóelemet tartalmaznak. Fellelhetőek az összetevők között toxikus és rákkeltő anyagok is, mint a dietilén glikol, tetramethylpyrazine vagy a nitrózaminokat. Ezekkel ugyan elméletileg közvetlenül nem érintkezhet a használó, de sérülés esetén kiszabadulhat a veszélyes anyag.

³https://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/2086/fajlok/EEM_szakmai_iranyelve.pdf

⁴ Pénzes Melinda – E-cigaretta – információk gyakorló orvosok számára

⁵ 1. ábra: Az elektromos cigaretta működése; magyarázat: TSNA (Tobacco Specific Nitrosamins): dohány-specifikus nitrózaminok, VOC (Volatile Organic Compounds): Illékony szerves vegyületek

Az elektromos cigaretta a használata során felmelegíti, majd aeroszollá porlasztja a folyadékot és ezt a képződött párákat belélegzi a felhasználó. Gyakran előfordul, hogy ártalmatlan terméként reklámozzák, amely a nikotinon kívül csupán a pillanatok alatt elillanó vízgőzt bocsájtja ki. Ez az állítás nem fedi a valóságot. Kiemelendő, hogy nem vízgőz kerül belélegzésre, hanem aeroszol, vagyis a pára ultrafinom részecskéket tartalmaz (pl: króm, nikkel, ólom, alumínium, benzaldehid, formaldehid, acetaldehid). Fontos tudni, hogy az e-cigaretta által kibocsájtott és előállított pára összetételét a folyadék összetétele mellett jelentősen befolyásolja a készülék maga, valamint a használati szokások és a környezet is. Akadnak olyan összetevők, amelyek a magas hőmérséklet hatására lebomlanak, átalakulnak, és mérgező vegyületek jönnek létre. Ezen pára a használókra és a párának kitett további személyekre is egyaránt ártalmasak.⁶

⁵ Dr. Pénez Melinda, Dr. Urbán Róbert: E-cigaretta – információk gyakorló orvosok számára

⁶ Pénez Melinda – Az elektromos cigarettáról meglévő ismeretek összefoglalása

ELSŐ GENERÁCIÓS
E-CIGARETTA

MÁSODIK GENERÁCIÓS
E-CIGARETTA (VAPE PEN)

HARMADIK GENERÁCIÓS
E-CIGARETTA (MOD)

NEGYEDIK GENERÁCIÓS
E-CIGARETTA (JUUL)

⁷ 2. ábra: Az elektromos cigaretták különböző generációi

Az utántöltő folyadék hatása az egészségre

Több közleményben és reklámban is kijelentik, hogy az elektromos cigarettának a leszokás támogatásban van szerepe. Erre semmilyen tudományosan megalapozott bizonyíték nincs, azonban látható, hogy a szervezet nikotin vagy pszichés függését fenntartja, azt nem csökkenti.

Jelenleg az e-cigaretták fiatal volta miatt korlátozottan állnak rendelkezésre adatok arról, hogy mit is okoz az elektromos cigaretta hosszú távon. Az azonban egyértelmű, hogy **a folyadékokban fellelhető összetevők közül többen károsak** az emberi szervezetre (Pl.: aceton, rubidium, etilbenzol, formaldehid stb.).

A meglévő ismereteink alapján kijelenthetjük, hogy az e-cigaretta nem ártalmatlan. A propilénlikol, glicerin, amelyeket, mint oldószer alkalmaznak, bármilyen arányú keverékének belégzése szem-, torok- és légcső-irritációt okozhat. Továbbá a propilénlikol nagy mennyiségű és hosszútávú belégzése a káros hatással van a központi idegrendszer, valamint a lép működésére, illetve magatartás-változásokat idézhet elő. Emellett ezen oldószerek bomlás során

⁷ Péntes Melinda – E-cigaretta – információk gyakorló orvosok számára

rákkeltő, nyálkahártya-irritáns és tüdőszövet-károsító karbonilvegyületek keletkezhetnek. Ezek a hagyományos cigarettának a füstjében is megtalálhatóak, sőt az is előfordulhat, hogy a pára akár háromszoros mennyiségben tartalmazza.

Az elektromos cigaretta használatának több mellékhatását is jegyezték, mint például szájüregi és légúti problémák, fejfájás, álmoság és szédülés.

Klinikai vizsgálatok kimutatták, hogy az e-cigaretta pára beszívása után jelentkező légúti szűkületet kiváltó hatások a hagyományos cigarettával egyenértékűek voltak. Ez azt a feltételezést erősíti, hogy hosszútávon az elektromos cigaretta ugyanolyan elváltozásokat okozhat a tüdőszövetben, mint egy hagyományos cigaretta. Vannak vizsgálatok, amelyek az allergiás asztma súlyosbodását találták a pára hatására, de akadnak olyanok is, amelyek gyulladási mediátorok kiáramlását igazolták a tüdőszövetben. Az eddigi vizsgálatok azt mutatják, hogy az e-cigaretta használata során a kilélegzett párában lévő részecskék minden, zárt térben tartózkodó személy egészségére nézve ártalmas. Ugyanis a kilélegzett aeroszolban a szállópor egészségkárosító mennyiségben van jelen (koncentrációja meghaladja a WHO hosszútávon elfogadható iránymutató határértékét), a szívre és tüdőre gyakorolt káros hatásain keresztül pedig növeli a halálozás kockázatát, valamint hozzájárul a nikotinfüggőség kialakulásához. Az e-cigarettát használó által kilélegzett párában lévő részecskék a zárt térben lévő bútorok felületére rakódnak, így hosszútávon veszélyeztetik az ott tartózkodók, különösen a gyerekek egészségét, egyelőre kutatás nem támasztja alá, hogy szellőztetéssel ez megakadályozható lenne.

III. Legális kereskedelem

Magyarországon legálisan elektromos cigaretta, utántöltő folyadék, alkatrészecskék, nikotinmentes utántöltő folyadékok, dohányzást imitáló elektronikus eszközöket kizárólag a Nemzeti Dohányboltokban lehet megvásárolni, ill. árusítani.

Rengeteg termék megtalálható különböző internetes oldalakon, ám ezen a módon árusított termékek illegálisan hozzáférhető termékek, amelyek nincsenek engedélyezve magyarországi forgalmazással.

Továbbá ezeken a felületeken gyakran láthatunk olyan termékeket is, amiket megtevesztő, pozitív tulajdonságokkal felruházva próbálnak eladni.

IV. Elektromos cigaretta használatával kapcsolatos felmérés

NNGYK
NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI
ÉS GYÓGYSZERÉSZETI KÖZPONT

Az e-cigarettával és a dohányzást imitáló elektronikus eszközökkel kapcsolatosan átfogó felmérések a hazai piacon korábban nem történtek. Látható azonban a nemzetközi felmérésekből, adatokból az a tendencia, hogy az e-cigaretta használata jelentős mértékben növekszik, mind a fiatalok, mind a dohányzástól leszokni vágyó felnőtt korú lakosság körében, ugyanakkor egészségkárosító hatásairól megoszlanak a vélemények.

Az e-cigarettát mind többen ismerik világszerte, az utóbbi években számos országban megkétszereződött azoknak a serdülőknek és felnőtteknek a száma, akik kipróbálták a termékeket. Hogy ebben a kérdésben tisztább képet kapjunk az EFOP-1.8.10-VEKOP-17-2017-0000 számú „KOMPLEX EGÉSZSÉGVÉDELEM ÉS SZEMLÉLETFEJLESZTÉS A TÁPLÁLKOZÁS ÉS GYÓGYSZERFOGYASZTÁS TERÜLETÉN” című kiemelt projekt keretében, az elektromos cigaretta területén, átfogó, országosan reprezentatív kutatást végeztünk a magyar lakosság körében.

A kutatás eredményeiből látható, hogy a 18 év feletti kevesebb mint 30 %-a volt 2018-ban aktív dohányos. E-cigarettát a felnőttek 1,7%-a használt. 65 év alatt nőtt az e-cigarettát kipróbálók aránya, akiket elsősorban a leszokás másodsorban a kíváncsiság motivált. Korábbi⁸ felmérésekkel összevetve megállapítható, hogy az alapfokú végzettségűek és a 65 év feletti körében nőtt a dohányzók száma. A felnőttek kevesebb mint harmada gondolta azt, hogy az e-cigaretta hasonlóan ártalmas, mint a hagyományos, de egyharmaduk nem tudott válaszolni erre a kérdésre.

A dohányosok között végzett 1000 fős felmérés szerint a mintában dohányzók túlnyomó többsége hagyományos cigarettát használ. A „nagy” fogyasztók a férfiak, az alapfokú végzettségűek és a 35 év feletti, továbbá a dohányosok háromnegyede kipróbálta már az e-cigarettát.

A fiatalokat megcélzó felmérés eredményeiből látható, hogy a dohányzók elsődlegesen a hagyományos cigarettát használják. A 10 dohányos egyetemistából 9 már kipróbálta az e-cigarettát és a motiváció is megfordul: előtérbe kerül a kíváncsiság és csak azt követi a leszokásban való támogatás.

⁸ <http://tudatos.info.hu/hu/hatosag/nemzeti-egeszsegfejlesztési-intezet>

V. – Szervezetek bemutatása

Az elektromos cigaretta, dohányzást imitáló elektronikus eszközök és utántöltő folyadékokkal kapcsolatban számos szervezet, hatóság, hivatal működik, amelyeket a könnyebb tájékozódást segítő, következőkben bemutatunk.

A. Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (NNGYK)

2023. augusztus elsejétől az NNGYK, mint az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet jogutódja látja el a gyógyszerészeti államigazgatási feladatokat, valamint egyes feladatok tekintetében egészségügyi államigazgatási szervként is kijelölték.

Az NNGYK hatáskörébe tartozik az elektromos cigaretta, utántöltő flakon és dohányzást imitáló elektronikus eszköz forgalomba hozatal előtti bejelentésének kezelése.

Magyarországon, csak olyan termék hozható forgalomba, vásárolható, amelyeket az NNGYK nyilvántartásba vett. Az NNGYK-tól lehet érdeklődni, hogy a gyártótól/importőrtől megvásárolni kívánt e-cigaretta, dohányzást imitáló elektronikus eszköz illetve utántöltő flakon szerepel-e a bejelentett termékek listáján. Az NNGYK az elektromos cigaretta, utántöltő flakon és dohányzást imitáló elektronikus eszköz piacfelügyeletével kapcsolatos hatósági feladatok ellátására nem jogosult.⁹

Az NNGYK Kémiai Biztonsági és Kompetens Hatósági Főosztálya tartja nyilván a Magyarországon forgalomban lévő és bejelentett veszélyes anyagokat és veszélyes keverékeket, valamint gyűjti, feldolgozza és rendszerezi a felsoroltakkal kapcsolatos toxikológiai, közegészségügyi és klinikai adatokat. Továbbá gyűjti és feldolgozza a bejelentett emberi mérgezési eseteket. Az utántöltő folyadékokat nikotin tartalom tekintetében is ide kell bejelenteni.

a. Egészségfejlesztési irodák (EFI)

Az országban jelenleg 113 egészségfejlesztési iroda működik, munkájuk fontos és hosszú távú eredményeket hoz¹⁰. Fókusz a területi egészségfejlesztés, továbbá az egészségfejlesztési irodák kiemelt szerepe az NNGYK létrehozásával felerősödött, hisz az NNGYK egyik feladata, hogy szakmai felügyeletet gyakoroljon az egészségfejlesztési irodák felett, céljuk, hogy minél több ilyen iroda működjön az országban. Ezáltal közösségi alapú szolgáltatást nyújtsanak vagy szervezzenek meg például munkahelyeken, iskolákban, civil vagy egyházi szervezetek közreműködésével. Az egészségfejlesztési szolgáltatásokat nyújtó, azokat helyi

⁹ 39/2013. (II.14.) Korm. rendelet

¹⁰ <https://www.egeszsegvonal.gov.hu>

szinten szervező irodák módszertani, szakmai irányítása az NNK feladata. Segítséget nyújtanak egy egységes szolgáltatási kínálat kidolgozásában, a szakemberek képzésében.

B. Dohányzás fókuszpont

Magyarországon a lakosság 40-50 %-a dohányos, és hazánk a cigaretta fogyasztásában a világon az első helyen áll. A szervezet a dohányzás abbahagyása után csak bizonyos idővel tud megszabadulni a dohányzás káros hatásaitól, így néhány évig a "volt dohányosok" rizikója - a szívinfarktus kialakulása szempontjából - nagyobb, mint azoké, akik sohasem dohányoztak. De a "volt dohányosok" kockázata minden esetben kisebb, mint az aktívan dohányzóké.¹¹

Hazánkban, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a dohányzási mutatók javítása érdekében a Dohányzás Fókuszpontot jelölte ki a dohányzás visszaszorításában folytatott erőfeszítések koordinálására, így a piac követésére, a dohányzás visszaszorításával kapcsolatos egyeztetésekre, stratégiaalkotásra és prevenciók tevékenység kidolgozására.¹²

C. NDN Zrt bemutatása

Az új kiskereskedelmi rendszer 2013. évi bevezetésével jelentősen átalakult a magyarországi dohánykereskedelem. Ma a dohánytermékek kiskereskedelme Magyarországon állami monopólium. Dohánykereskedelem gyakorlását az állam koncessziós szerződéssel meghatározott időre átengedheti. Az Fdvtv. létrejöttét megelőzően Magyarországon decentralizáltan működő, országosan több mint 25.000 elárúsító hellyel szemben 2013. július 1. napjától 6.046 ellenőrzött helyen vált lehetővé a dohánytermékek árusítása.

A dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység szervezésének szakmai irányítását az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért felelős miniszter látja el. Tevékenységét az Fdvtv. alapvető céljának, így a fiatalok védelmének elsődlegessége alapján kell végeznie. A Miniszter ezen feladatok ellátása érdekében alapította meg a 100%-os állami tulajdonban lévő zártkörűen működő nonprofit részvénytársaságot, azaz az ND Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaságot (a továbbiakban: Társaság)

¹¹ <http://mek.niif.hu/01100/01161/html/dohanyz.htm>

¹² <https://fokuszpont.dohanyzasvisszaszoritasa.hu/>

A társaság sokrétű feladatokat lát el, mely feladatok célja összességében, hogy előmozdítsa, elősegítse és minél hatékonyabbá tegye a hazai dohánytermék piac működését. A dohánypiac semleges szereplőjeként, koordináló, felügyeleti szerepkört lát el.¹³

D. Fogyasztóvédelem

A fogyasztóvédelem célja az egyensúly helyreállítása, a fogyasztó jogainak, érdekeinek képviselete, érvényre juttatása. Magyarországon a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény is ezekre az alapjogokra építve határozza meg a fogyasztói érdekek védelmének állami feladatait, alapintézményeit.

A fogyasztók gazdasági érdekvédelmét több jogszabály is segíti. A modern vásárlási formák terjedésével vált fontossá, hogy az üzleten kívül kötött szerződések esetén lehetősége van a fogyasztónak 8 napon belül indoklás nélkül elállni a szerződéstől. Az internetes, telefonos vásárlások esetén a fogyasztói jogokat az úgynevezett távollévők között kötött szerződésekről szóló jogszabállyal védik. De jogszabály tiltja a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot (pl.: megtévesztő, agresszív eladói magatartást) és előírják a reklámozással kapcsolatos alapszabályokat is. A fogyasztói érdekeink átfogó védelmét a hitelezéssel kapcsolatban külön is szabályozták.

Magyarországon, ezen kérdések kezelésével, az elektromos cigaretta vonatkozásában is, a Fogyasztóvédelmi hatóság az illetékes.¹⁴

VI. Fogalmak

- **Dohányzást imitáló elektronikus eszköz:** olyan egyszer használatos elektronikus termék, amely szopókán keresztül nikotinmentes pára fogyasztását teszi lehetővé;
- **Egyedi termékazonosító (product ID):** A gyártó vagy importőr minden bejelentendő termékhez köteles termékazonosító számot rendelni. Akkor, amikor azonos összetételű és kivitelű termékekről szolgáltatnak adatokat, és különös tekintettel azokra az esetekre, amikor az adatokat egy adott vállalatcsoport különböző tagjai szolgáltatják, a gyártók és az importőrök – a lehetőségek szabta keretek között – kötelesek ugyanazt az elektromos cigaretta-azonosító számot megjelölni. A termék rendszerbeli azonosítására

¹³ <https://nemzetidohany.hu/rolunk/bemutatkozas>

¹⁴ 1997. évi CLV. törvény a fogyasztóvédelemről

szolgáltató elektromos cigaretta-azonosító szám „benyújtóazonosító-év-termékszám” (NNNNN-NN-NNNN) formátumban.

- **Elektromos cigaretta:** olyan egyszer használatos, vagy utántöltő flakonnal és tartállyal vagy egyszer használatos patronokkal utántölthető elektronikus termék, amely szopókán keresztül nikotintartalmú pára fogyasztását teszi lehetővé, vagy annak bármely alkatrésze, beleértve a patronokat, a tartályokat és a patron vagy tartály nélküli készüléket is;
- **EU CEG:** Az elektromos cigaretták és utántöltő flakonok bejelentésére szolgáló, az Európai Bizottság felhasználó-azonosítási rendszerén (ECAS - European Commission Authentication Service) keresztül elérhető közös adatbeviteli kapu.
- **Hatáserősség:** utántöltő flakonok esetében a nikotintartalmú folyadék nikotintartalmát jelenti. Elektromos cigaretta készülékek, illetve alkatrészek akkor tekinthetők azonos hatáserősségűnek, amennyiben ugyanazzal a folyadékkal használva azonos karakterisztikát, ezáltal azonos mennyiségű kibocsátott nikotint eredményeznek
- **Márkanév:** a bejelentő által az EU CEG tagállamspecifikus felületén megadott név, amelyen a terméket forgalomba hozni kívánja
- **Nikotin tartalmú folyadék:** az elektromos cigaretta használata során felhasznált, illetve annak utántöltésére szolgáló folyadék, amely bármilyen kis mennyiségben nikotint tartalmaz;
- **Összetevő:** bármely olyan anyag vagy alkotóelem, amelyet az elektromos cigarettákban használatos folyadékok gyártásához, ill. a dohányzást imitáló elektromos eszközökben található folyadékokhoz használnak fel, és amely a késztermékben - akár megváltozott formában – jelen van
- **Toxicitás:** az adott anyag által az emberi szervezetben potenciálisan okozott káros hatás mértéke, beleértve a bizonyos idő bekövetkeztével, megismételt vagy folyamatos fogyasztás vagy expozíció folyamán okozott hatásokat;
- **TPD:** az Európai Parlamentnek és a Tanács 2014/40/EU irányelve a tagállamoknak a dohánytermékek és kapcsolódó termékek gyártására, kiszerezésére és értékesítésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései közelítéséről és a 2001/37/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről
- **Utántöltő flakon:** az elektromos cigaretta utántöltésére szolgáló, nikotintartalmú folyadékot tartalmazó tartály;
- **Utántöltő patron:** a patronos elektromos cigaretta utántöltésére szolgáló, nikotintartalmú folyadékot tartalmazó patron.

NNGYK
NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI
ÉS GYÓGYSZERÉSZETI KÖZPONT

- **Módosított hatású termék:** olyan, az új dohánytermék-kategóriákba tartozó, fogyasztható nikotin tartalmú termék, amelyet ilyen termékként nyilvántartásba vettek, továbbá a 2014. május 19-e után az Európai Unió területén jogszerűen forgalomba hozott elektromos cigaretta.

VII. Felhasznált irodalom

1997. évi CLV. törvény a fogyasztóvédelemről

39/2013. (II.14.) Korm. rendelet a dohánytermékek előállításáról, forgalomba hozataláról és ellenőrzéséről, a kombinált figyelmeztetésekről, valamint az egészségvédelmi bírság alkalmazásának részletes szabályairól

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve a dohányzásról való leszokás támogatásáról hatályos: 2014.12.23 –

Cselkó Zsuzsa, Péntes Melinda: Az elektronikus cigarettáról meglévő ismeretek összefoglalása. In: Orvosi Hetilap, 2016. (157. évf.) 25. sz.

Dohányzás Fókuszpont honlapja. In: <https://fokuszpont.dohanyzasvisszaszoritasa.hu/>

Fülspecialista honlapja-Adatok a dohányzásról. In: <http://www.fulspecialista.hu/dohanyzas/megdobbento-adatok>

<http://mek.niif.hu/01100/01161/html/dohanyz.htm>

Kormányhivatal: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/szabolcs-szatmar-bereg/hirek/ne-gyujts-ra-vilagnap-2019-november-21>

National Geographic-Füstmentes Világ honlapja. In: <https://ng.hu/tag/fustmentes-vilag/>

ND Nemzeti Dohánykereskedelmi Zrt. honlapja. In: <https://nemzetidohany.hu/rolunk/bemutakozas>

NEFI bemutatkozása. In: <http://tudatos.info.hu/hu/hatosag/nemzeti-egeszsegfejlesztési-intezet>

Nemzeti Egészségfejlesztési Intézet. In: <http://tudatos.info.hu/hu/hatosag/nemzeti-egeszsegfejlesztési-intezet>

Nemzeti Népegészségügyi Központ honlapja. In: <https://www.nngyk.gov.hu/>

Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet honlapja. In: <https://ogyei.gov.hu/magunkrol>

Péntes Melinda, Urbán Róbert: E-cigaretta – információk gyakorló orvosok számára. In: Orvostovábbképző szemle